

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL MACIEJ SZPUNAR
prezentate la 4 iunie 2019¹

Cauza C-18/18

**Eva Glawischnig-Piesczek
împotriva
Facebook Ireland Limited**

[cerere de decizie preliminară formulată de Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă, Austria)]

„Trimitere preliminară – Libera prestare a serviciilor – Directiva 2000/31/CE – Servicii ale societății informaționale – Răspunderea furnizorilor de servicii intermediari – Obligația unui furnizor de servicii de stocare-hosting pentru site-uri internet (Facebook) de a șterge informații ilicite – Domeniu de aplicare”

I. Introducere

1. *Pe internet nu scriem cu creionul, ci cu cerneală*, constată un personaj dintr-un film american apărut în anul 2010. Ne referim aici, și nu în mod întâmplător, la filmul *The Social Network*.
2. Astfel, în centrul prezentei cauze se află problema dacă un furnizor de servicii de stocare-hosting care administrează o platformă de socializare online poate fi obligat să șteargă, cu ajutorul unui pic metaforic, anumite informații postate de utilizatorii acestei platforme.
3. Mai precis, prin intermediul întrebărilor preliminare formulate, instanța de trimitere invită Curtea să precizeze domeniile de aplicare personal și material ale obligațiilor care pot fi impuse unui furnizor de servicii de stocare-hosting, fără ca aceasta să conducă la impunerea unei obligații generale în materie de supraveghere, interzisă în temeiul articolului 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE². Instanța de trimitere solicită de asemenea Curții să stabilească dacă, în cadrul unei somații pronunțate de o instanță a unui stat membru, un furnizor de servicii de stocare-hosting poate fi obligat să elimine anumite informații nu numai pentru utilizatorii de internet din acest stat membru, ci și la nivel mondial.

¹ Limba originală: franceza.

² Directiva Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (directiva privind comerțul electronic) (JO 2000, L 178, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 29, p. 257).

II. Cadrul juridic

A. Dreptul Uniunii

4. Articolele 14 și 15 din Directiva 2000/31 figurează în secțiunea 4, intitulată „Răspunderea furnizorilor de servicii intermediari”, din capitolul II din această directivă.

5. Articolul 14 alineatele (1) și (3) din Directiva 2000/31, intitulat „Stocarea-hosting”, prevede:

„(1) Statele membre veghează ca, atunci când un serviciu al societății informaționale constă în stocarea informațiilor furnizate de un destinatar al serviciului, furnizorul acelui serviciu să nu fie responsabil pentru informațiile stocate la cererea unui destinatar al serviciului, cu condiția ca:

- (a) furnizorul să nu aibă cunoștință despre activitatea sau informația ilicită, iar în ceea ce privește acțiunile în daune, să nu aibă cunoștință de fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitatea sau informația este vădit ilicită sau
- (b) furnizorul, din momentul în care ia la cunoștință despre acestea, acționează prompt pentru a elimina informațiile sau pentru a bloca accesul la acestea.

[...]

(3) Prezentul articol nu afectează posibilitatea ca o instanță judecătorească sau o autoritate administrativă să impună furnizorului de servicii, în conformitate cu cadrul legislativ din statele membre, să pună capăt unei încălcări sau să o prevină și nici nu afectează posibilitatea ca statele membre să instituie proceduri de reglementare a eliminării informațiilor sau blocării accesului la acestea.”

6. Articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31, intitulat „Absența obligației generale în materie de supraveghere”, prevede:

„Statele membre nu trebuie să impună furnizorilor obligația generală de supraveghere a informațiilor pe care le transmit sau le stochează atunci când furnizează serviciile prevăzute la articolele 12, 13 și 14 și nici obligația generală de a căuta în mod activ fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitățile sunt ilicite.”

B. Dreptul austriac

7. Potrivit articolului 18 alineatul 1 din E-Commerce-Gesetz (Legea privind comerțul electronic), prin care legiuitorul austriac a transpus Directiva 2000/31, furnizorii de servicii de stocare-hosting nu au o obligație generală de supraveghere a informațiilor pe care le stochează, le transmit sau le fac accesibile și nici de a căuta ei înșiși fapte sau circumstanțe din care să rezulte că activitățile sunt ilicite.

8. Conform articolului 1330 alineatul 1 din Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (Codul civil general, denumit în continuare „ABGB”), persoana care a suferit un prejudiciu real sau a pierdut un câștig din cauza unei atingeri aduse onoarei sale are dreptul la despăgubiri. Potrivit alineatului 2 al acestui articol, această prevedere se aplică și atunci când o persoană răspândește fapte care aduc atingere reputației, situației materiale sau perspectivelor de viitor ale unor terți și al căror caracter neadevărat îl cunoștea sau trebuia să îl cunoască. În acest caz, se poate solicita de asemenea retractarea și publicarea acesteia.

9. În aplicarea articolului 78 alineatul 1 din Urheberrechtsgesetz (Legea privind drepturile de autor, denumită în continuare „UrhG”), imaginile reprezentând o persoană nu pot fi expuse public sau difuzate în alt mod, astfel încât să fie accesibile publicului, atunci când prin aceasta s-ar aduce atingere intereselor legitime ale persoanei în cauză sau intereselor unei rude apropiate, în cazul în care persoana în cauză a decedat fără să fi permis sau dispus publicarea imaginilor.

III. Situația de fapt din litigiul principal

10. Doamna Eva Glawischnig-Piesczek a fost deputată în Nationalrat (Consiliul Național, Austria), președintă a grupului parlamentar *die Grünen* („Verzii”) și purtător de cuvânt al acestui partid la nivel federal.

11. Facebook Ireland Limited, societate înregistrată în Irlanda, având sediul social în Dublin, este o filială a societății americane Facebook Inc. Facebook Ireland administrează, pentru utilizatorii situați în afara Statelor Unite și Canadei, o platformă de socializare online, accesibilă la adresa www.facebook.com. Această platformă permite utilizatorilor să creeze pagini de profil și să publice comentarii.

12. La 3 aprilie 2016, un utilizator al platformei menționate a publicat, pe pagina sa personală, un articol al revistei austriece de informații online *oe24.at* intitulat „Verzii: în favoarea menținerii unui venit minimal pentru refugiați”. Această publicare a avut ca efect generarea pe această platformă a unei „imagini în miniatură” a site-ului de origine, cuprinzând titlul și un scurt rezumat al acestui articol, precum și o fotografie a reclamantei. Acest utilizator a publicat, în plus, cu privire la acest articol, un comentariu însoțitor degradant referitor la reclamantă, reproșându-i că ar fi o „trădătoare de neam mizerabilă”, o „idioată coruptă” și o membră a unui „partid fascist”. Informațiile postate de acest utilizator puteau fi consultate de fiecare utilizator al platformei în discuție.

13. Prin scrisoarea din 7 iulie 2016, reclamanta a solicitat Facebook Ireland, printre altele, ștergerea acestui comentariu.

14. Întrucât Facebook Ireland nu a eliminat comentariul în discuție, reclamanta a formulat o acțiune la Handelsgericht Wien (Tribunalul Comercial din Viena, Austria) și a solicitat acestei instanțe să pronunțe o ordonanță privind măsuri provizorii prin care să oblige Facebook Ireland să înceteze să publice și/sau să distribuie fotografii cu reclamanta atunci când în mesajul care le însoțește apar afirmații identice și/sau având „conținut echivalent”, și anume că reclamanta ar fi o „trădătoare de neam mizerabilă” și/sau o „coruptă idioată” și/sau membră a unui „partid fascist”.

15. La 7 decembrie 2016, Handelsgericht Wien (Tribunalul Comercial din Viena) a pronunțat ordonanța privind măsuri provizorii solicitată.

16. Ulterior, Facebook Ireland a blocat accesul în Austria la informația publicată inițial.

17. Sesizată în apel, Oberlandesgericht Wien (Tribunalul Regional Superior din Viena, Austria) a confirmat ordonanța pronunțată în primă instanță în ceea ce privește susținerile identice. Astfel, această instanță nu a admis cererea Facebook Ireland având ca obiect limitarea ordonanței privind măsurile provizorii la Republica Austria. În schimb, instanța menționată a statuat că obligația de a înceta difuzarea afirmațiilor având un conținut echivalent le privea numai pe cele aduse la cunoștința Facebook Ireland de către reclamanta din litigiul principal, de terți sau în alt mod.

18. Instanțele de primul și de al doilea grad de jurisdicție și-au întemeiat deciziile pe articolul 78 din UrhG și pe articolul 1330 din ABGB, considerând, printre altele, că comentariul publicat cuprindea afirmații care aduceau o atingere excesivă onoarei reclamantei și lăsau să se înțeleagă că aceasta ar fi avut un comportament infracțional, fără a furniza cea mai mică dovadă în această privință. În plus, potrivit acestor instanțe, în ceea ce privește afirmațiile formulate împotriva unei personalități politice, fără legătură cu o dezbatere politică sau de interes general, orice trimitere la dreptul la libertatea de exprimare ar fi de asemenea inadmisibilă.

19. Cele două părți din litigiul principal au formulat acțiuni la Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă, Austria), care a considerat că afirmațiile în discuție urmăreau să aducă atingere onoarei reclamantei, să o insulte și să o defăimeze.

20. Instanța de trimitere este chemată să se pronunțe cu privire la aspectul dacă somația de încetare, emisă împotriva unui furnizor de servicii de stocare-hosting care administrează o rețea de socializare cu un număr mare de utilizatori, poate fi de asemenea extinsă, la nivel mondial, la afirmațiile cu formulare identică și/sau conținut echivalent de care acesta nu are cunoștință.

21. În această privință, Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă) arată că, potrivit propriei jurisprudențe, o astfel de obligație trebuie considerată ca fiind proporțională atunci când furnizorul a luat deja cunoștință de cel puțin o atingere adusă intereselor persoanei în cauză de către un destinatar al serviciului, iar riscul de a fi săvârșite alte încălcări este astfel demonstrat.

IV. Întrebările preliminare și procedura în fața Curții

22. În aceste împrejurări, Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă), prin decizia din 25 octombrie 2017, primită de Curte la 10 ianuarie 2018, a hotărât să suspende judecarea cauzei și să supună aprecierii Curții următoarele întrebări:

„1) Articolul 15 alineatul (1) din Directiva [2000/31] se opune, la modul general, ca una dintre următoarele obligații să-i fie impusă unui furnizor de servicii de hosting care nu a îndepărtat imediat informațiile ilicite, mai precis obligația de a îndepărta nu numai această informație ilicită în sensul articolului 14 alineatul (1) litera (a) din [această] directivă, ci și informațiile cu formulare identică:

- a) la nivel internațional?
- b) în statul membru respectiv?
- c) ale utilizatorului în cauză, la nivel internațional?
- d) ale utilizatorului în cauză, din statul membru respectiv?

2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, această obligație se aplică și în cazul informațiilor cu conținut echivalent?

3) Această concluzie este valabilă și în cazul informațiilor cu conținut echivalent, îndată ce administratorul a aflat despre această împrejurare?”

23. Reclamanta, Facebook Ireland, guvernele austriac, leton, portughez și finlandez, precum și Comisia Europeană au depus observații scrise. Aceleași persoane interesate, cu excepția guvernului portughez, au fost reprezentate la ședința care s-a desfășurat la 13 februarie 2019.

V. Analiză

A. Cu privire la prima și la a doua întrebare preliminară

24. Prin intermediul primei și al celei de a doua întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită Curții să stabilească domeniile de aplicare material și personal ale unei obligații de supraveghere care poate fi impusă, în cadrul unei somații, furnizorului unui serviciu al societății informaționale care constă în stocarea unor informații furnizate de un destinatar al acestui serviciu (un furnizor de servicii de stocare-hosting), fără ca aceasta să conducă la impunerea unei obligații generale în materie de supraveghere, interzisă prin articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31.

25. Desigur, primele două întrebări privesc eliminarea informațiilor difuzate prin intermediul unei platforme de socializare online mai degrabă decât supravegherea sau filtrarea acestora. Trebuie totuși să se observe că platformele de socializare constituie mijloace de informare în masă al căror conținut nu este generat, în principal, de societățile fondatoare și administratoare, ci de utilizatorii acestora. În plus, acest conținut, reprodus și modificat între timp, face obiectul unor discuții constante între utilizatori.

26. Un furnizor de servicii de stocare-hosting, pentru a putea elimina o informație difuzată prin intermediul unei astfel de platforme sau pentru a bloca accesul la aceasta, oricare ar fi autorul acestei informații și indiferent de conținutul acesteia, trebuie să identifice în prealabil această informație printre cele stocate pe serverele sale. Pentru aceasta, el trebuie, într-un mod sau în altul, să supravegheze sau să filtreze aceste informații. Or, potrivit articolului 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31, menționat în întrebările preliminare, un stat membru nu poate impune unui furnizor de servicii de stocare-hosting o obligație generală în materie de supraveghere. Toate acestea implică faptul că, prin intermediul primelor două întrebări, instanța de trimitere ridică în esență problema domeniilor de aplicare personal și material ale unei astfel de obligații, care sunt conforme cu cerințele prevăzute de Directiva 2000/31.

27. Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită de asemenea Curții să precizeze dacă un furnizor de servicii de stocare–hosting poate fi constrâns să îndeparteze, la nivel mondial, informații difuzate prin intermediul unei platforme de socializare.

28. Pentru a răspunde la aceste două întrebări, vom examina în primul rând, pe de o parte, regimul Directivei 2000/31 aplicabil Facebook Ireland în calitate de furnizor de servicii de stocare–hosting și, pe de altă parte, implicațiile calificării sale drept furnizor de servicii de stocare–hosting în ceea ce privește obligațiile impuse acestui furnizor. În al doilea rând, vom efectua analiza cerințelor prevăzute de dreptul Uniunii în ceea ce privește domeniile de aplicare personal și material ale unei obligații în materie de supraveghere care poate fi impusă unui furnizor de servicii de stocare–hosting în cadrul unei somații, fără ca aceasta să conducă la impunerea unei obligații generale în acest domeniu. În sfârșit, în al treilea rând, vom aborda aspectul domeniului de aplicare teritorial al unei obligații de eliminare.

1. Obligațiile impuse furnizorilor de servicii de stocare-hosting în raport cu Directiva 2000/31

29. Trebuie amintit că, pentru ca stocarea efectuată de furnizorul unui serviciu al societății informaționale să intre în domeniul de aplicare al articolului 14 din Directiva 2000/31, comportamentul acestui furnizor trebuie să se limiteze la cel al unui „furnizor intermediar” în sensul urmărit de legiuitor în cadrul secțiunii 4 din această directivă. În plus, potrivit considerentului (42) al directivei menționate, comportamentul acestuia este pur tehnic, automat și pasiv, ceea ce implică lipsa cunoașterii sau a controlului informațiilor pe care le stochează și faptul că rolul pe care acesta îl

exercită trebuie, așadar, să fie neutru³.

30. Curtea a avut deja ocazia de a clarifica faptul că un administrator al unei platforme de rețea socială care stochează pe serverele sale informații furnizate de utilizatorii acestei platforme, referitoare la profilul lor, este un furnizor de servicii de stocare în sensul articolului 14 din Directiva 2000/31⁴. Independent de îndoielile care ar putea exista în această privință, reiese din cererea de decizie preliminară că, în opinia instanței de trimitere, este cert că Facebook Ireland este un furnizor de servicii de stocare–hosting al cărui comportament se limitează la cel al unui furnizor intermediar.

31. Sub imperiul Directivei 2000/31, un furnizor de servicii de stocare–hosting al cărui comportament se limitează la cel al unui furnizor intermediar beneficiază de o imunitate relativă în ceea ce privește răspunderea pentru informațiile pe care le stochează. Astfel, această imunitate se acordă numai în cazul în care un asemenea furnizor nu avea cunoștință de caracterul nelegal al informațiilor stocate sau de activitatea efectuată prin intermediul acestor informații și cu condiția ca, odată informat cu privire la nelegalitatea în cauză, acesta să acționeze prompt pentru a elimina informațiile în discuție sau pentru a bloca accesul la acestea. În schimb, în cazul în care acest prestator nu îndeplinește aceste condiții, cu alte cuvinte în cazul în care avea cunoștință de nelegalitatea informațiilor stocate, însă nu a acționat pentru a le elimina sau pentru a bloca accesul la ele, Directiva 2000/31 nu se opune ca acesta să poată fi considerat răspunzător în mod indirect pentru informațiile respective⁵.

32. Pe de altă parte, din articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2000/31 reiese că imunitatea acordată unui furnizor intermediar nu împiedică o instanță judecătorească sau o autoritate administrativă, în conformitate cu cadrul legislativ din statele membre, să solicite acestui furnizor să pună capăt unei încălcări sau să prevină o încălcare. Din această dispoziție rezultă că un furnizor intermediar poate fi destinatarul unor somații, chiar dacă, potrivit condițiilor enunțate la articolul 14 alineatul (1) din această directivă, acest furnizor nu este el însuși responsabil pentru informațiile stocate pe serverele sale⁶.

33. Condițiile și modalitățile unor asemenea somații referitoare la furnizorii intermediari intră sub incidența dreptului național⁷. Normele instituite de statele membre trebuie totuși să respecte cerințele prevăzute de dreptul Uniunii, în special de Directiva 2000/31.

34. Toate acestea reflectă voința legiuitorului Uniunii de a evalua comparativ, prin intermediul acestei directive, diferitele interese ale furnizorilor de servicii de stocare–hosting al căror comportament se limitează la cel al unui furnizor intermediar, ale utilizatorilor serviciilor acestora, precum și ale persoanelor prejudiciate prin orice încălcare săvârșită în cursul utilizării acestor servicii. În consecință, revine statelor membre, în cadrul punerii în aplicare a măsurilor de transpunere a Directivei 2000/31, atât obligația de a respecta cerințele prevăzute de această directivă, cât și de a se asigura că nu se întemeiază pe o interpretare care ar intra în conflict cu drepturile fundamentale în discuție sau cu celelalte principii generale ale dreptului Uniunii precum principiul proporționalității⁸.

3 A se vedea, printre altele, Hotărârea din 23 martie 2010, Google France și Google (C-236/08-C-238/08, EU:C:2010:159, punctele 112 și 113).

4 A se vedea Hotărârea din 16 februarie 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, punctul 27).

5 A se vedea articolul 14 din Directiva 2000/31. A se vedea de asemenea Concluziile noastre prezentate în cauza Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:99, punctele 67 și 68).

6 A se vedea Hotărârea din 7 august 2018, SNB-REACT (C-521/17, EU:C:2018:639, punctul 51). A se vedea de asemenea, în acest sens, Lodder, A. R., Polter, P., „ISP blocking and filtering: on the shallow justifications in case law regarding effectiveness of measures”, în *European Journal of Law and Technology*, 2017, vol. 8, nr. 2, p. 5.

7 A se vedea Concluziile noastre prezentate în cauza Mc Fadden (C-484/14, EU:C:2016:170). A se vedea de asemenea Husovec, M., *Injunctions Against Intermediaries in the European Union. Accountable But Not Liable?*, Cambridge University Press, Cambridge, 2017, p. 57 și 58.

8 A se vedea în acest sens, în ceea ce privește respectarea drepturilor fundamentale și a principiului proporționalității, Hotărârea din 29 ianuarie 2008, Promusicae (C-275/06, EU:C:2008:54, punctul 68).

2. Cerințele prevăzute în ceea ce privește domeniile de aplicare personal și material ale unei obligații în materie de supraveghere

a) Interzicerea unei obligații generale în materie de supraveghere

35. Trebuie să se observe că articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31 interzice statelor membre să impună, printre altele furnizorilor de servicii a căror activitate constă în stocarea de informații, o obligație generală de supraveghere a informațiilor pe care le stochează sau o obligație generală de a căuta în mod activ faptele sau circumstanțele care indică activitățile ilicite. Pe de altă parte, din jurisprudență reiese că această dispoziție se opune, printre altele, ca un furnizor de servicii de stocare–hosting al cărui comportament se limitează la cel al unui furnizor intermediar să fie obligat să efectueze o supraveghere a totalității⁹ sau a cvasitotalității¹⁰ datelor tuturor utilizatorilor serviciului său pentru a preveni orice încălcare viitoare.

36. În cazul în care, contrar prevederilor acestei dispoziții, un stat membru ar putea impune, în cadrul unei somații, o obligație generală în materie de supraveghere unui furnizor de servicii de stocare–hosting, nu este exclus că acesta ar risca să piardă calitatea de furnizor intermediar, precum și imunitatea care o însoțește. Astfel, rolul unui furnizor de servicii de stocare–hosting care exercită o supraveghere generală nu ar mai fi neutru. Activitatea acestui furnizor nu și-ar păstra caracterul tehnic, automat și pasiv, ceea ce ar implica faptul că furnizorul menționat ar avea cunoștință de informațiile stocate și ar exercita un control asupra acestora.

37. În plus, chiar dacă un asemenea risc nu ar exista, un furnizor de servicii de stocare–hosting care exercită o supraveghere generală ar putea, în principiu, să fie considerat răspunzător pentru orice activitate sau informație ilicită, fără a fi îndeplinite efectiv condițiile prevăzute la articolul 14 alineatul (1) literele (a) și (b) din această directivă.

38. Desigur, articolul 14 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2000/31 condiționează răspunderea unui furnizor intermediar de luarea efectivă la cunoștință de activitatea sau de informația ilicită. Totuși, ținând seama de existența unei obligații generale în materie de supraveghere, caracterul ilicit al oricărei activități sau informații ar putea fi considerat ca fiind adus din oficiu la cunoștința acestui furnizor intermediar, iar acesta ar trebui să elimine aceste informații sau să blocheze accesul la ele, fără ca acesta să fi publicat conținutul ilicit¹¹. În consecință, logica imunității relative în materia răspunderii pentru informațiile stocate de un furnizor intermediar ar fi inversată în mod sistematic, ceea ce ar aduce atingere efectului util al articolului 14 alineatul (1) din Directiva 2000/31.

39. Pentru a rezuma, rolul unui furnizor de servicii de stocare–hosting care exercită o asemenea supraveghere generală nu ar mai fi neutru, în măsura în care activitatea acestui furnizor nu și-ar mai păstra caracterul tehnic, automat și pasiv, ceea ce ar presupune că furnizorul menționat ar avea cunoștință de informațiile stocate și ar exercita un control asupra acestora. În consecință, punerea în aplicare a unei obligații generale în materie de supraveghere, impusă unui furnizor de servicii de stocare–hosting în cadrul unei somații autorizate, *a priori*, în temeiul articolului 14 alineatul (3) din Directiva 2000/31, ar putea face articolul 14 din această directivă inaplicabil în privința acestui furnizor.

9 A se vedea Hotărârea din 12 iulie 2011, L'Oréal și alții (C-324/09, EU:C:2011:474, punctele 139 și 144), precum și Hotărârea din 24 noiembrie 2011, Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771, punctele 36 și 40).

10 A se vedea Hotărârea din 16 februarie 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, punctele 37 și 38).

11 A se vedea în acest sens Concluziile avocatului general Jääskinen prezentate în cauza L'Oréal și alții (C-324/09, EU:C:2010:757, punctul 143).

40. Deducem, astfel, din articolul 14 alineatul (3) coroborat cu articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31 că o obligație impusă unui furnizor intermediar în cadrul unei somații nu poate conduce la faptul că, în raport cu totalitatea sau cu cvasitotalitatea informațiilor stocate, rolul acestui furnizor nu mai este neutru în sensul descris la punctul anterior.

b) Obligația de supraveghere aplicabilă într-un caz specific

41. Astfel cum enunță considerentul (47) al Directivei 2000/31, interdicția de a impune obligații generale, prevăzută la articolul 15 alineatul (1) din această directivă, nu privește obligațiile de supraveghere aplicabile *într-un caz specific*. Astfel, din modul de redactare a articolului 14 alineatul (3) din Directiva 2000/31 reiese că un furnizor de servicii de stocare–hosting poate fi obligat să *prevină* o încălcare, ceea ce implică în mod logic, astfel cum arată Comisia, o anumită formă de supraveghere în viitor, fără ca această supraveghere să se transforme într-o obligație generală de supraveghere¹². Articolul 18 din această directivă impune, în plus, statelor membre să se asigure că acțiunile în justiție prevăzute în dreptul intern privind activitățile serviciilor societății informaționale să permită adoptarea rapidă de măsuri destinate, printre altele, să *prevină orice altă atingere* adusă intereselor respective.

42. Pe de altă parte, din Hotărârea L'Oréal și alții¹³ reiese că un furnizor de servicii de stocare–hosting poate fi obligat să adopte măsuri care să contribuie la evitarea unor *noi încălcări* de aceeași natură săvârșite de același destinatar.

43. În această hotărâre, Curtea nu a interpretat exclusiv dispozițiile Directivei 2000/31, ci și pe cele ale Directivei 2004/48/CE¹⁴. Or, în acest mod, Curtea a definit o obligație în materie de supraveghere conformă cu cerințele prevăzute de aceste directive și nu doar obligația interzisă prin articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31, și anume cea de *supraveghere activă a cvasitotalității* datelor pentru a preveni orice încălcare viitoare¹⁵. Independent de contextul specific al Hotărârii L'Oréal și alții¹⁶ și de trimiterile la Directiva 2004/48, considerațiile din această hotărâre referitoare la obligațiile furnizorilor de servicii de stocare–hosting conforme cu dreptul Uniunii, în funcție de caracterul lor general sau nu, sunt de natură transversală și, prin urmare, în opinia noastră, pot fi transpuse în speță.

44. Prin urmare, pentru a preveni orice încălcare viitoare, un furnizor de servicii de stocare–hosting poate fi obligat, în cadrul unei somații, să elimine informațiile ilicite care nu au fost încă difuzate la momentul adoptării acestei somații, fără ca difuzarea acestor informații să fie adusă la cunoștința sa din nou și separat față de cererea inițială de eliminare.

45. Totuși, pentru a nu avea drept rezultat impunerea unei obligații generale, o obligație de supraveghere trebuie să îndeplinească, astfel cum pare să reiasă din Hotărârea L'Oréal și alții¹⁷, cerințe suplimentare, și anume să privească încălcări de *aceeași natură* săvârșite de *același destinatar* în raport cu *aceleași drepturi*, în speță, cel al mărcilor.

46. Astfel, deducem de aici că supravegherea activă nu este incompatibilă cu Directiva 2000/31, spre deosebire de supravegherea activă al cărei obiect nu vizează cazul specific al unei încălcări.

12 A se vedea de asemenea, în acest sens, Rosati, E., *Copyright and the Court of Justice of the European Union*, Oxford University Press, Oxford, 2019, p. 158.

13 Hotărârea din 12 iulie 2011 (C-324/09, EU:C:2011:474, punctul 144).

14 Directiva Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală (JO 2004, L 157, p. 45, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 56).

15 Hotărârea din 12 iulie 2011, L'Oréal și alții (C-324/09, EU:C:2011:474, punctele 139 și 144).

16 Hotărârea din 12 iulie 2011, L'Oréal și alții (C-324/09, EU:C:2011:474).

17 Hotărârea din 12 iulie 2011, L'Oréal și alții (C-324/09, EU:C:2011:474, punctele 141 și 144).

47. În această ordine de idei, am arătat în Concluziile noastre prezentate în cauza Mc Fadden¹⁸, referitoare la un furnizor de acces la o rețea de comunicații în sensul articolului 12 din Directiva 2000/31, având ca sursă de inspirație lucrările pregătitoare ale Directivei 2000/31, că, pentru ca o obligație să poată fi considerată aplicabilă *într-un caz specific*, aceasta trebuie în special să fie limitată în raport cu *obiectul* și cu *durata* supravegherii.

48. Considerăm că aceste cerințe generale formulate în mod abstract pot fi transpuse unor împrejurări precum cele din cauza principală, în pofida faptului că, în cadrul aplicării, prin analogie în privința furnizorilor de servicii de stocare–hosting precum Facebook Ireland, a considerațiilor în materia obligației de supraveghere referitoare la furnizorii de acces la o rețea de comunicații precum internetul, rolurile exercitate de acești furnizori intermediari sunt diferite. De exemplu, dacă se ia în considerare un furnizor de servicii de stocare–hosting precum Facebook Ireland, informațiile de pe platforma sa par să constituie totalitatea datelor stocate, în timp ce, pentru un furnizor de acces la internet, aceste informații reprezintă numai o parte infimă a datelor transmise. În schimb, caracterul și intensitatea implicării unui asemenea furnizor de servicii de stocare–hosting în prelucrarea conținuturilor digitale diferă în mod considerabil de cele ale unui furnizor de acces la internet. Astfel cum observă Comisia, un furnizor de servicii de stocare–hosting este mai bine plasat să adopte măsuri vizând căutarea și eliminarea informațiilor ilicite decât un furnizor de acces.

49. Pe de altă parte, cerința referitoare la limitarea temporală a unei obligații în materie de supraveghere reflectă mai multe hotărâri ale Curții¹⁹. Chiar dacă reiese din jurisprudență că limitarea temporală a unei obligații impuse în cadrul unei somații se referă mai degrabă la problematica principiilor generale ale dreptului Uniunii²⁰, apreciem că o obligație de supraveghere permanentă ar fi dificil de conciliat cu noțiunea de obligație aplicabilă într-un caz specific în sensul considerentului (47) din Directiva 2000/31.

50. În consecință, caracterul particularizat al unei obligații în materie de supraveghere ar trebui apreciat luând în considerare durata acestei supravegheri, precum și precizările referitoare la natura încălcărilor avute în vedere, la autorul și la obiectul acestora. Toate aceste elemente sunt interdependente și legate unele de altele. Astfel, ele trebuie evaluate în mod global pentru a răspunde la întrebarea dacă o somație respectă sau nu interdicția prevăzută la articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31.

c) Concluziile intermediare

51. Pentru a recapitula această parte a analizei noastre, în primul rând, reiese din articolul 14 alineatul (3) coroborat cu articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31 că o obligație impusă unui furnizor intermediar în cadrul unei somații nu poate conduce la situația în care, în raport cu totalitatea sau cvasitotalitatea informațiilor stocate, rolul acestui furnizor nu ar fi mai tehnic, automat și pasiv, ceea ce ar presupune că furnizorul respectiv de servicii de stocare–hosting ar avea cunoștință de aceste informații și ar exercita un control asupra lor²¹.

¹⁸ C-484/14, EU:C:2016:170, punctul 132.

¹⁹ Mai precis, Curtea a precizat, în Hotărârea din 12 iulie 2011, L'Oréal și alții (C-324/09, EU:C:2011:474, punctul 140), că ordinul judecătoresc care vizează prevenirea eventualelor atingeri aduse unor mărci în cadrul serviciului societății informaționale, și anume o piață online, nu poate avea drept obiect sau drept efect instituirea unei interdicții generale și *permanente* de vânzare a produselor cu mărcile amintite. În aceeași ordine de idei, Curtea a constatat, în Hotărârea din 16 februarie 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, punctul 45), că dreptul Uniunii se opune, printre altele, ca o obligație de supraveghere impusă în cadrul unei somații adresate unui furnizor să fie *nelimitată în timp*.

²⁰ Această abordare a fost cea reținută de avocatul general Jääskinen în Concluziile sale prezentate în cauza L'Oréal și alții (C-324/09, EU:C:2010:757, punctul 181), acestea constituind, în opinia noastră, sursa de inspirație majoră pentru formularea pasajelor în discuție ale hotărârii pronunțate de Curte în această cauză.

²¹ A se vedea punctul 39 din prezentele concluzii.

52. În al doilea rând, supravegherea activă nu este incompatibilă cu Directiva 2000/31, spre deosebire de supravegherea activă al cărei obiect nu vizează cazul specific al unei încălcări²².

53. În al treilea rând, caracterul particularizat al unei obligații în materie de supraveghere ar trebui apreciat luând în considerare durata acestei supravegheri, precum și precizările referitoare la natura încălcărilor avute în vedere, la autorul și la obiectul acestora²³.

54. Acestea sunt considerațiile în lumina cărora trebuie abordate domeniile de aplicare personal și material ale unei obligații în materie de supraveghere a unui furnizor care administrează o platformă de socializare. Acestea se rezumă, în speță, la căutarea și la identificarea, printre conținuturile stocate, a unor informații identice cu cea care a fost calificată drept ilicită de către instanța sesizată, precum și la căutarea informațiilor care echivalează acesteia.

d) Aplicarea la cazul în discuție

1) Informațiile identice cu cea care a fost calificată drept ilicită

55. Cu excepția Facebook Ireland, toate părțile interesate susțin că trebuie să fie posibil ca un furnizor de servicii de stocare–hosting să fie obligat să elimine sau să blocheze accesul la afirmațiile identice cu cea care a fost calificată drept ilicită, publicate de același utilizator. Reclamanta, guvernele austriac și leton, precum și Comisia consideră în esență că situația este aceeași în ceea ce privește afirmațiile publicate de alți utilizatori.

56. Din trimiterea preliminară reiese că instanța de apel a considerat că referirea la „informațiile identice” viza publicarea unor fotografii ale reclamantei *însoțite de același text*. În această ordine de idei, instanța de trimitere precizează că îndoielile sale privesc în special aspectul dacă somația emisă împotriva Facebook Ireland poate fi extinsă la *afirmațiile (mesaje însoțitoare) cu formulare identică* și la cele având conținut echivalent. Înțelegem astfel această referire la „informații identice” în sensul că instanța de trimitere vizează reproducerile manuale și exacte ale informației pe care a calificat-o drept ilicită și, astfel cum indică guvernul austriac, reproducerile automatizate, efectuate prin intermediul funcției de „distribuire”.

57. În această privință, considerăm că un furnizor de servicii de stocare–hosting care administrează o platformă de socializare poate fi obligat, pentru a pune în aplicare o somație pronunțată de o instanță a unui stat membru, să caute și să identifice toate informațiile identice cu cea care a fost calificată drept ilicită de această instanță.

58. Astfel, după cum reiese din analiza noastră, un furnizor de servicii de stocare–hosting poate fi obligat să prevină orice nouă încălcare de același tip săvârșită de același destinatar al unui serviciu al societății informaționale²⁴. Într-un asemenea caz, este vorba despre un caz specific al unei încălcări identificate concret, astfel încât obligația de a identifica, printre cele care provin de la un singur utilizator, informațiile identice cu cea calificată drept ilicită nu constituie o obligație generală în materie de supraveghere.

59. În opinia noastră, aceeași este situația în ceea ce privește informațiile identice cu cea care a fost calificată drept ilicită difuzate de alți utilizatori. Suntem conștienți de faptul că acest raționament conduce la includerea oricărui utilizator și, prin urmare, a integralității informațiilor difuzate prin intermediul unei platforme în domeniul de aplicare personal al unei obligații în materie de supraveghere.

²² A se vedea punctul 46 din prezentele concluzii.

²³ A se vedea punctul 50 din prezentele concluzii.

²⁴ A se vedea punctele 42 și 45 din prezentele concluzii.

60. Totuși, o obligație de a căuta și de a identifica informații identice cu cea care a fost calificată drept ilicită de către instanța sesizată vizează întotdeauna cazul specific al unei încălcări. În plus, este vorba în speță despre o obligație impusă în cadrul unei ordonanțe privind măsuri provizorii, care își produce efectele până la încheierea definitivă a procedurii. Astfel, o asemenea obligație impusă unui furnizor de servicii de stocare–hosting este, prin natura lucrurilor, limitată în timp.

61. Pe de altă parte, considerăm că reproducerea aceleiași conținut de către orice utilizator al unei platforme de socializare este, ca regulă generală, detectabilă cu ajutorul unor instrumente informatice, fără ca furnizorul de servicii de stocare–hosting să fie obligat să recurgă la o filtrare activă și neautomată a tuturor informațiilor difuzate prin intermediul platformei sale.

62. În plus, impunerea obligației de a căuta și de a identifica toate informațiile identice cu cea care a fost calificată drept ilicită permite asigurarea unui just echilibru între drepturile fundamentale în cauză.

63. Mai întâi, căutarea și identificarea informațiilor identice cu cea care a fost calificată drept ilicită de către o instanță sesizată nu necesită mijloace tehnice sofisticate, susceptibile să reprezinte o povară extraordinară. Prin urmare, o asemenea obligație nu apare ca aducând o atingere excesivă dreptului la libertatea de a desfășura o activitate comercială de care beneficiază un furnizor de servicii de stocare–hosting care administrează o platformă de socializare precum Facebook Ireland, în temeiul articolului 16 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

64. În continuare, ținând seama de ușurința reproducerii informațiilor în mediul internetului, căutarea și identificarea informațiilor identice cu cea care a fost calificată drept ilicită se dovedește necesară pentru a asigura protecția eficientă a vieții private și a drepturilor referitoare la personalitate.

65. În sfârșit, o astfel de obligație respectă dreptul fundamental al utilizatorilor internetului la libertatea de exprimare și de informare, garantată la articolul 11 din cartă, în măsura în care protecția acestei libertăți nu trebuie în mod necesar să fie asigurată în mod absolut, ci trebuie să fie evaluată comparativ cu protecția altor drepturi fundamentale. În ceea ce privește informațiile identice cu cea care a fost calificată drept ilicită, acestea constituie, *a priori* și ca regulă generală, repetări ale unei încălcări calificate în mod concret drept ilicită. Aceste repetări ar trebui să facă obiectul unei calificări identice, aceasta putând fi totuși nuanțată în funcție de, printre altele, contextul unei afirmații pretins ilicite. Trebuie arătat, în treacăt, că terții care pot fi afectați în mod indirect de somații nu sunt parte la procedurile în cadrul cărora sunt emise aceste somații. Acesta este, printre altele, motivul pentru care trebuie asigurată posibilitatea acestor terți de a contesta, în fața unei instanțe, măsurile de executare adoptate de un furnizor de servicii de stocare–hosting în temeiul unei somații²⁵, iar această posibilitate nu trebuie condiționată de faptul de a fi calificat drept parte la o procedură principală²⁶.

2) Informațiile echivalente

66. În ceea ce privește domeniul de aplicare material al unei obligații în materie de supraveghere, reclamanta susține că un furnizor de servicii de stocare–hosting poate fi supus obligației de a elimina afirmațiile având un conținut care echivalează celei calificate drept ilicite, publicate de același utilizator. În schimb, guvernul austriac și Comisia consideră că posibilitatea de a impune o astfel de

²⁵ A se vedea prin analogie Hotărârea din 27 martie 2014, UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, punctul 57).

²⁶ A se vedea prin analogie Hotărârea din 25 mai 2016, Meroni (C-559/14, EU:C:2016:349, punctele 49 și 50), și Hotărârea din 21 decembrie 2016, Biuro podróży „Partner” (C-119/15, EU:C:2016:987, punctul 40). Cu privire la problematica principiului protecției jurisdicționale efective în privința terților, a se vedea de asemenea Kaléda, S. L., „The Role of the Principle of Effective Judicial Protection in Relation to Website Blocking Injunctions”, în *Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce Law*, 2017, p. 222 și 223.

obligatie depinde de rezultatul evaluării comparative a intereselor în cauză. Reclamanta este singura care apreciază că este posibil să i se impună unui furnizor de servicii de stocare–hosting să elimine afirmațiile având un conținut care echivalează celei care a fost calificată drept ilicită, publicate de alți utilizatori.

67. Referirea la „informații echivalente” sau la cele „al căror conținut este echivalent” duce la dificultăți de interpretare, în măsura în care instanța de trimitere nu precizează sensul acestor expresii. Se poate deduce totuși din trimiterea preliminară că referirea la informațiile „al căror conținut este echivalent” privește informațiile care *diferă foarte puțin* de informația inițială sau situațiile în care *mesajul rămâne în esență neschimbat*. Înțelegem aceste indicații în sensul că o reproducere a informației care a fost calificată drept ilicită, care conține o eroare de tastare, precum și cea cu o sintaxă sau o punctuație ușor diferită constituie o „informație echivalentă”. Totuși, nu este evident dacă echivalența avută în vedere de cea de a doua întrebare nu depășește astfel de cazuri.

68. Desigur, reiese din Hotărârea L’Oréal și alții²⁷ că furnizorul unui serviciu al societății informaționale poate fi obligat să adopte măsuri care contribuie la prevenirea unor *noi încălcări de aceeași natură* privind aceleași drepturi.

69. Totuși, nu trebuie pierdut din vedere contextul factual în care s-a dezvoltat jurisprudența relevantă, și anume cel al încălcărilor dreptului de proprietate intelectuală. În general, astfel de încălcări constau în difuzarea aceluiași conținut precum cel protejat sau, cel puțin, a unui conținut similar celui protejat, eventualele modificări ale acestuia, adesea dificil de efectuat, necesitând o intervenție specifică.

70. În schimb, este neobișnuit ca un act calomnios să reia termenii exacti ai unui act de aceeași natură. Aceasta decurge, în parte, din caracterul personalizat al modului de a exprima idei. În plus, spre deosebire de încălcările dreptului de proprietate intelectuală, actele calomnioase ulterioare actului calomnios inițial reproduc mai degrabă faptul de a cuprinde afirmații care aduc atingere onoarei unei persoane decât forma actului inițial. Din acest motiv, în materia calomniei, simpla trimitere la acte de aceeași natură nu poate avea același rol precum în materia încălcărilor dreptului de proprietate intelectuală.

71. În orice caz, interpretarea conferită „informațiilor echivalente” este susceptibilă să afecteze domeniul de aplicare al unei obligații în materie de supraveghere și exercitarea drepturilor fundamentale în cauză. O instanță care se pronunță, în cadrul unei somații, cu privire la eliminarea „informațiilor echivalente” trebuie să respecte astfel principiul securității juridice și să garanteze că efectele acestei somații sunt clare, precise și previzibile. Astfel, această instanță trebuie să evalueze comparativ drepturile fundamentale în cauză și să țină seama de principiul proporționalității.

72. Fără a aduce atingere acestor considerații, inspirându-ne din nou din Hotărârea L’Oréal și alții²⁸, considerăm că, *a fortiori*, un furnizor de servicii de stocare–hosting poate fi obligat să identifice informații care echivalează celei calificate drept ilicită care provin de la același utilizator. Menționăm că, și în acest caz, ar trebui asigurată acestui utilizator posibilitatea de a contesta, în fața unei instanțe, măsurile de executare adoptate de un furnizor de servicii de stocare–hosting în cursul punerii în aplicare a unei somații.

73. În schimb, identificarea informațiilor care echivalează celei calificate drept ilicită care provin de la alți utilizatori ar necesita supravegherea tuturor informațiilor difuzate prin intermediul platformei de socializare. Or, spre deosebire de informațiile identice cu cea care a fost calificată drept ilicită, informațiile care echivalează acesteia nu pot fi identificate fără ca un furnizor de servicii de stocare–

27 Hotărârea din 12 iulie 2011 (C-324/09, EU:C:2011:474).

28 Hotărârea din 12 iulie 2011 (C-324/09, EU:C:2011:474).

hosting să recurgă la soluții sofisticate. În consecință, nu numai că rolul unui furnizor care exercită o supraveghere generală nu ar mai fi neutru, în sensul că nu ar fi numai tehnic, automat și pasiv, dar acest furnizor, prin exercitarea unei forme de cenzură, ar ajunge să contribuie activ la această platformă.

74. Pe de altă parte, o obligație de identificare a informațiilor care echivalează celei calificate drept ilicită care provin de la orice utilizator nu ar asigura un just echilibru între protecția vieții private și a drepturilor referitoare la personalitate, cea a libertății de a desfășura o activitate comercială, precum și cea a libertății de exprimare și de informare. Pe de o parte, căutarea și identificarea unor astfel de informații ar necesita soluții costisitoare, care ar trebui dezvoltate și introduse de către un furnizor de servicii de stocare–hosting. Pe de altă parte, punerea în aplicare a acestor soluții ar conduce la o cenzură, astfel încât libertatea de exprimare și de informare ar putea fi restrânsă în mod sistematic.

75. În lumina considerațiilor care precedă, propunem să se răspundă la prima și la a doua întrebare, în măsura în care acestea privesc domeniile de aplicare personal și material ale unei obligații de supraveghere, că articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca un furnizor de servicii de stocare–hosting care administrează o platformă de socializare să fie obligat, în cadrul unei somații, să caute și să identifice, printre toate informațiile difuzate de utilizatorii acestei platforme, informațiile identice cu cea care a fost calificată drept ilicită de o instanță care a emis această somație. În cadrul unei astfel de somații, un furnizor de servicii de stocare–hosting poate fi obligat să caute și să identifice informațiile care echivalează celei calificate drept ilicită numai printre informațiile difuzate de utilizatorul care a difuzat această informație. O instanță care se pronunță cu privire la eliminarea unor astfel de informații echivalente trebuie să garanteze că efectele somației sale sunt clare, precise și previzibile. Astfel, aceasta trebuie să evalueze comparativ drepturile fundamentale în cauză și să țină seama de principiul proporționalității.

3. Cu privire la eliminarea la nivel mondial

a) Observații introductive

76. Vom analiza în continuare îndoielile instanței de trimitere referitoare la domeniul de aplicare teritorial al unei obligații de eliminare. Acestea privesc în esență aspectul dacă un furnizor de servicii de stocare–hosting poate fi obligat să elimine conținuturi care au fost calificate drept ilicite în temeiul dreptului național al unui stat membru, nu numai la nivelul acestui stat membru, ci și la nivel mondial.

77. Cu titlu introductiv, este adevărat că Facebook Ireland administrează, în calitate de filială a Facebook, o platformă electronică destinată exclusiv utilizatorilor situați în afara Statelor Unite și Canadei. Totuși, această împrejurare nu pare să fie de natură să excludă eliminarea la nivel mondial a informațiilor difuzate prin intermediul acestei platforme. Astfel, Facebook Ireland nu contestă faptul că este în măsură să asigure o asemenea eliminare la nivel mondial.

78. Trebuie totuși să se observe că legiuitorul Uniunii nu a armonizat normele materiale privind încălcările în domeniul vieții private și al drepturilor referitoare la personalitate, inclusiv calomnia²⁹. În plus, în lipsa unui consens la nivelul Uniunii³⁰, legiuitorul Uniunii nu a armonizat nici normele privind conflictele de legi în acest domeniu³¹. Astfel, pentru a soluționa acțiuni pentru calomnie, fiecare instanță a Uniunii a recurs la legea desemnată ca fiind aplicabilă în temeiul normelor naționale privind conflictele de legi.

29 A se vedea Savin, A., *EU Internet law*, Elgar European Law, Cheltenham – Northampton, 2017, p. 130.

30 A se vedea Van Calster, G., *European Private International Law*, Hart Publishing, Oxford, Portland, 2016, p. 248-251.

31 A se vedea articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale („Roma II”) (JO 2007, L 199, p. 40).

79. Situația în discuție în litigiul principal este, *a priori*, diferită de cea care a constituit punctul de pornire al analizei noastre referitoare la domeniul de aplicare teritorial al înlăturării unor linkuri din lista rezultatelor afișate de un motor de căutare în cauza Google (Domeniu de aplicare teritorial al înlăturării unor linkuri)³², evocată de Facebook Ireland și de guvernul leton. Această cauză privește Directiva 95/46/CE³³, care armonizează, la nivelul Uniunii, anumite norme materiale privind protecția datelor. În special faptul că normele în această materie sunt armonizate este cel care ne-a condus la concluzia că un furnizor ar trebui să fie obligat să elimine rezultatele afișate în urma unei căutări efectuate nu numai dintr-un singur stat membru, ci și dintr-un loc situat în Uniune³⁴. Totuși, în Concluziile noastre prezentate în această cauză, nu am exclus să poată exista situații în care interesul Uniunii să impună o aplicare a dispozițiilor acestei directive în afara teritoriului Uniunii³⁵.

80. În consecință, în ceea ce privește încălcările calomnioase, impunerea într-un stat membru a unei obligații care constă în retragerea anumitor informații la nivel mondial, pentru toți utilizatorii unei platforme electronice, ca urmare a nelegalității acestor informații, stabilită în temeiul unei legi aplicabile, ar conduce la faptul că constatarea caracterului lor ilicit produce efecte în alte state. Cu alte cuvinte, constatarea caracterului ilicit al informațiilor în cauză s-ar extinde la teritoriile acestor alte state. Totuși, nu este exclus ca, potrivit legilor desemnate ca fiind aplicabile în temeiul normelor naționale privind conflictele de legi din aceste state, această informație să poată fi considerată licită.

81. Astfel cum ilustrează dezbateră dintre persoanele interesate, pe de o parte, reticența de a acorda astfel de efecte extrateritoriale unor somații reflectă poziția Facebook Ireland, precum și pe cea a guvernelor leton, portughez și finlandez. Pe de altă parte, cu excepția guvernului portughez, aceste persoane interesate par să aibă de asemenea îndoieli cu privire la întinderea teritorială a competenței instanțelor unui stat membru. În esență, persoanele interesate menționate par să considere că instanța unui stat membru nu se poate pronunța, în cadrul unei somații adresate unui furnizor de servicii de stocare–hosting, cu privire la retragerea unor conținuturi în afara teritoriului acestui stat membru. Prin urmare, trebuie analizate aceste două aspecte, și anume domeniul de aplicare teritorial al unei obligații de retragere și întinderea competenței instanțelor unui stat membru, abordând mai întâi problema competenței, care este, în general, prealabilă celei a fondului.

b) Cu privire la întinderea teritorială a competenței

82. Directiva 2000/31 nu reglementează competența de a se pronunța cu privire la somații. În schimb, astfel cum reiese din Hotărârea eDate Advertising și alții³⁶, în cazul unei încălcări a drepturilor referitoare la personalitate prin intermediul unor informații postate pe un site internet, persoana care se consideră prejudiciată are posibilitatea de a sesiza instanțele statelor membre competente potrivit Regulamentului (UE) nr. 1215/2012³⁷. Astfel, în timp ce normele privind conflictele de legi în materia calomniei nu sunt armonizate la nivelul Uniunii, situația este diferită în ceea ce privește normele de competență.

32 Facem referire aici la Concluziile noastre prezentate în cauza Google (Domeniu de aplicare teritorial al înlăturării unor linkuri) (C-507/17, EU:C:2019:15).

33 Directiva Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO 1995, L 281, p. 31, Ediție specială, 13/vol. 17, p. 10).

34 A se vedea Concluziile noastre prezentate în cauza Google (Domeniu de aplicare teritorial al înlăturării unor linkuri) (C-507/17, EU:C:2019:15, punctele 47, 55, 76 și 77).

35 A se vedea Concluziile noastre prezentate în cauza Google (Domeniu de aplicare teritorial al înlăturării unor linkuri) (C-507/17, EU:C:2019:15, punctul 62).

36 Hotărârea din 25 octombrie 2011 (C-509/09 și C-161/10, EU:C:2011:685, punctele 43 și 44).

37 Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2012, L 35, p. 1).

83. În această privință, trebuie adăugat că normele de competență ale Regulamentului nr. 1215/2012 se aplică de asemenea litigiilor referitoare la ștergerea informațiilor calomnioase postate³⁸. În plus, nu este important faptul că, în speță, o astfel de acțiune este sau nu este îndreptată împotriva autorului informațiilor, ci împotriva furnizorului serviciului de stocare–hosting pentru informațiile postate. Acestea fiind stabilite, nu vom propune Curții reformularea întrebărilor preliminare, în măsura în care numai persoanele interesate au îndoieli cu privire la întinderea teritorială a competenței. Am dori totuși să formulăm câteva observații în această privință.

84. Potrivit Hotărârii eDate Advertising și alții³⁹, o persoană care se consideră prejudiciată poate sesiza, printre altele, instanțele statului membru în care se află centrul intereselor sale. Aceste instanțe sunt competente să se pronunțe cu privire la întregul prejudiciu cauzat. Se pare că, în speță, instanța sesizată de reclamantă este cea a locului în care se află centrul intereselor sale⁴⁰.

85. Este adevărat că, în Hotărârea eDate Advertising și alții⁴¹, Curtea a indicat că o persoană care se consideră prejudiciată putea sesiza o instanță pentru tot prejudiciul suferit în funcție de locul materializării prejudiciului cauzat în Uniune. Desigur, aceasta poate conduce la concluzia că întinderea teritorială a competenței acestei instanțe nu ar include faptele care au legătură cu teritoriile statelor terțe. Totuși, această considerație reflectă mai degrabă faptul că o instanță, pentru a fi competentă potrivit Regulamentului nr. 1215/2012, în temeiul locului de materializare a prejudiciului, trebuie să fie o instanță a unui stat membru. Pe de altă parte, cu excepția acestei considerații, Curtea a precizat de mai multe ori în această hotărâre că instanța respectivă era competentă să se pronunțe cu privire la întregul prejudiciu rezultat în urma calomniei⁴².

86. Deducem de aici că, spre deosebire de ceea ce susțin Facebook Ireland, precum și guvernele leton și finlandez, instanța unui stat membru poate să se pronunțe, în principiu, cu privire la ștergerea unor informații în afara teritoriului acestui stat membru, întrucât întinderea teritorială a competenței sale are un caracter universal⁴³. O instanță a unui stat membru poate fi împiedicată să se pronunțe cu privire la o retragere la nivel mondial nu ca urmare a unui aspect privind competența, ci, eventual, ca urmare a unei chestiuni de fond.

87. Trebuie analizată în continuare problema efectelor extrateritoriale ale somațiilor adresate furnizorilor de servicii de stocare–hosting care, în speță, astfel cum am precizat la punctul 81 din prezentele concluzii, se rezumă la aspectul domeniului de aplicare teritorial al unei obligații de eliminare.

38 Hotărârea din 17 octombrie 2017, Bolagsupplysningen și Ilsjan (C-194/16, EU:C:2017:766, punctul 44).

39 Hotărârea din 25 octombrie 2011 (C-509/09 și C-161/10, EU:C:2011:685, punctul 48).

40 În consecință, în pofida faptului că instanța de trimitere este chemată să se pronunțe cu privire la o ordonanță privind măsuri provizorii, nu este necesar să fie ridicată problema implicațiilor articolului 35 din Regulamentul nr. 1215/2012 cu privire la întinderea teritorială a competenței și la domeniul de aplicare teritorial al unei obligații de eliminare impuse în cadrul unei somații.

41 Hotărârea din 25 octombrie 2011 (C-509/09 și C-161/10, EU:C:2011:685, punctul 48).

42 Hotărârea din 25 octombrie 2011, eDate Advertising și alții (C-509/09 și C-161/10, EU:C:2011:685, punctele 48, 51 și 52). A se vedea de asemenea Hotărârea din 17 octombrie 2017, Bolagsupplysningen și Ilsjan (C-194/16, EU:C:2017:766, punctele 38 și 47). Pe de altă parte, potrivit interpretărilor doctrinale ale acestei hotărâri, instanța de la locul în care se află centrul intereselor poate să se pronunțe în întreaga lume cu privire la prejudiciile cauzate. A se vedea Mankowski, P., în, Magnus, U., și Mankowski, P. (sub dir.), Brussels I bis Regulation – Commentary, Otto Schmidt, Cologne, 2016, art. 7, punctul 364. Aceeași este situația în ceea ce privește întinderea teritorială a competenței generale a instanței pârâtului. În Hotărârea din 1 martie 2005, Owusu (C-281/02, EU:C:2005:120, punctul 26), Curtea a considerat că Convenția de la Bruxelles [Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3)] se poate aplica atunci când reclamantul și pârâtul au domiciliul într-un stat membru, în timp ce faptele în litigiu sunt localizate într-un stat terț. Deducem de aici că, într-un asemenea caz, instanța debitorului este competentă să se pronunțe cu privire la astfel de fapte în litigiu. A se vedea de asemenea Van Calster, G., Luks, Ch., Extraterritoriality and private international law, Recht in beweging - 19de VRG Alumnidag 2012, MAKLU, Antwerpen – Apeldoorn, 2012, p. 132.

43 Este vorba aici, așadar, despre o competență denumită „globală” sau „generală”. A se vedea Larsen, T. B., „The extent of jurisdiction under the forum delicti rule in European trademark litigation”, *Journal of Private International Law*, 2018, vol. 14, nr. 3, p. 550 și 551.

c) Cu privire la domeniul de aplicare teritorial al unei obligații de eliminare

88. Mai întâi, trebuie să se observe că, astfel cum admite guvernul finlandez, articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31 nu reglementează efectele teritoriale ale somațiilor adresate furnizorilor de servicii ale societății informaționale. În plus, sub rezerva îndeplinirii cerințelor prevăzute de Directiva 2000/31, obligațiile de eliminare impuse acestor furnizori în cadrul somațiilor intră sub incidența dreptului național.

89. În continuare, este dificil, în lipsa unei reglementări a Uniunii privind încălcările în domeniul vieții private și al drepturilor referitoare la personalitate, să fie justificate efectele teritoriale ale unei somații invocând protecția drepturilor fundamentale garantate la articolele 1, 7 și 8 din cartă. Astfel, domeniul de aplicare al cartei urmează domeniul de aplicare al dreptului Uniunii, iar nu invers⁴⁴ și, în speță, în ceea ce privește fondul său, acțiunea reclamantei nu se întemeiază pe dreptul Uniunii.

90. În această privință, trebuie observat că reclamanta nu pare să se prevaleze de drepturile privind protecția datelor cu caracter personal și că nu reproșează Facebook Ireland faptul că a „efectuat” o prelucrare nelegală a datelor sale, întrucât acțiunea sa se întemeiază pe dispozițiile generale ale dreptului civil. Pe de altă parte, instanța de trimitere nu invocă instrumente juridice ale dreptului Uniunii pertinente în această materie. Ea invocă numai Directiva 2000/31. Or, din articolul 1 alineatul (5) litera (b) din această directivă reiese că aceasta nu se aplică în chestiunile referitoare la serviciile societății informaționale, care sunt reglementate de directivele privind protecția datelor personale.

91. În sfârșit, deși din Regulamentul nr. 1215/2012 pot fi deduse concluzii în ceea ce privește efectele produse de somații în statele membre, situația nu este aceasta în ceea ce privește efectele produse în afara Uniunii. Astfel, acest regulament nu impune ca o somație pronunțată de o instanță a unui stat membru să producă de asemenea efecte în state terțe. În plus, faptul că o instanță este competentă să se pronunțe cu privire la fond în temeiul unei norme de competență a dreptului Uniunii nu presupune că, în acest mod, ea aplică numai norme materiale care intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii și, prin urmare, al cartei.

92. Pentru aceste motive, atât aspectul efectelor extrateritoriale ale unei somații care impune o obligație de eliminare, cât și cel al domeniului de aplicare teritorial al unei astfel de obligații ar trebui să facă obiectul unei analize efectuate nu în lumina dreptului Uniunii, ci, în special, a dreptului internațional public și privat nearmonizat la nivelul Uniunii⁴⁵. Astfel, nimic nu indică faptul că situația care face obiectul cauzei principale poate să intre în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii și, prin urmare, nici în cel al normelor de drept internațional care au o incidență asupra interpretării dreptului Uniunii⁴⁶.

93. În consecință, în ceea ce privește domeniul de aplicare teritorial al unei obligații de eliminare impuse unui furnizor de servicii de stocare–hosting în cadrul unei somații, trebuie să se considere că aceasta nu este reglementată nici de articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31, nici de o altă dispoziție a acestei directive și, prin urmare, că această dispoziție nu se opune ca un furnizor de servicii de stocare–hosting să fie obligat să elimine informații difuzate prin intermediul unei platforme de socializare la nivel mondial. Pe de altă parte, domeniul de aplicare teritorial menționat nu este reglementat nici de dreptul Uniunii, în măsura în care, în speță, acțiunea reclamantei nu se întemeiază pe acesta.

44 A se vedea Hotărârea din 26 februarie 2013, Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, punctul 19). A se vedea de asemenea Concluziile noastre prezentate în cauza Google (Domeniu de aplicare teritorial al înlăturării unor linkuri) (C-507/17, EU:C:2019:15, punctul 55).

45 În ceea ce privește efectele extrateritoriale ale hotărârilor judecătorești, este adesea dificilă delimitarea dreptului internațional public de cel privat. A se vedea Maier, H.G., „Extraterritorial Jurisdiction at a Crossroads: An Intersection between Public and Private International Law”, *The American Journal of International Law*, vol. 76, nr. 2, p. 280, și Svantesson, D. J. B., *Solving the Internet Jurisdiction Puzzle*, Oxford University Press, Oxford, 2017, p. 40.

46 A se vedea în acest sens Ordonanța din 12 iulie 2012, Currà și alții (C-466/11, EU:C:2012:465, punctul 19).

94. În aceste condiții, atât din rațiuni de exhaustivitate, cât și în ipoteza în care Curtea nu ar urma propunerea noastră, vom formula câteva observații suplimentare în ceea ce privește eliminarea informațiilor difuzate prin intermediul unei platforme de socializare la nivel mondial.

95. În temeiul dreptului internațional, nu este exclus ca o somație să poată produce efecte denumite „extrateritoriale”⁴⁷. Or, astfel cum am arătat la punctul 80 din prezentele concluzii, o astfel de abordare ar conduce la împrejurarea că constatarea caracterului ilicit al informațiilor în cauză s-ar extinde la teritoriile altor state membre, indiferent de caracterul licit sau ilicit al acestor informații în temeiul legii desemnate ca fiind aplicabilă potrivit normelor acestor state membre privind conflictul de legi.

96. Prin urmare, s-ar putea susține că Curtea a admis deja în mod implicit o astfel de abordare în Hotărârea *Bolagsupplysningen și Ilsjan*⁴⁸. Este adevărat că, în această hotărâre, Curtea nu s-a pronunțat deloc cu privire la legea aplicabilă unei cereri de ștergere a unor informații postate. Totuși, Curtea a decis că, având în vedere *natura ubicuă a informațiilor publicate pe un site internet* și faptul că *întinderea difuzării lor este în principiu universală*, o cerere având ca obiect, printre altele, eliminarea unor astfel de informații trebuie formulată în fața unei instanțe competente să soluționeze integralitatea unei cereri de reparare a prejudiciului. În acest mod, în opinia noastră, instanța respectivă ar aplica legea sau legile desemnate ca fiind aplicabile în temeiul normelor sale privind conflictul de legi⁴⁹. Nu trebuie exclus că o instanță a unui stat membru ar aplica, în acest context, o singură lege desemnată ca fiind aplicabilă.

97. Totuși, în cazul în care o astfel de instanță nu s-ar putea pronunța cu privire la ștergerea informațiilor postate la nivel mondial, s-ar ridica problema instanței care ar fi cea mai în măsură să se pronunțe cu privire la o asemenea ștergere. Astfel, fiecare instanță s-ar confrunta cu inconvenientele descrise la punctul anterior. În plus, ar trebui să i se solicite unui reclamant ca, în pofida acestor dificultăți practice, să dovedească că informația calificată drept ilicită potrivit legii desemnate ca fiind aplicabilă în temeiul normelor privind conflictul de legi ale statului membru sesizat este ilicită potrivit tuturor legilor potențial aplicabile?

98. Chiar dacă s-ar admite că considerațiile referitoare la caracterul teritorial al protecției care decurge din normele materiale privind încălcările în domeniul vieții private și al drepturilor referitoare la personalitate nu se opun unei asemenea cerințe, ar trebui să se țină seama și de drepturile fundamentale recunoscute la nivel mondial.

99. Astfel, după cum am precizat într-un context diferit, interesul publicului de a avea acces la o informație va varia în mod necesar, în funcție de localizarea geografică a acestuia, de la un stat terț la altul⁵⁰. Din acest motiv, în ceea ce privește o eliminare la nivel mondial, ar exista pericolul ca punerea sa în aplicare să împiedice persoanele stabilite în alte state decât cel al instanței sesizate să aibă acces la informație.

47 A se vedea Douglas, M., Extraterritorial injunctions affecting the internet, *Journal of Equity*, 2018, vol. 12, p. 48; Riordan, J., *The Liability of Internet Intermediaries*, Oxford University Press, Oxford, 2011, p. 418.

48 Hotărârea din 17 octombrie 2017 (C-194/16, EU:C:2017:766, punctul 44).

49 A se vedea de asemenea, în ceea ce privește implicațiile acestei hotărâri, Lundstedt, L., „Putting Right Holders in the Centre: Bolagsupplysningen and Ilsjan (C-194/16): What Does It Mean for International Jurisdiction over Transborder Intellectual Property Infringement Disputes?”, în *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 2018, vol. 49, nr. 9, p. 1030, și Svantesson, D. J. B., „European Union Claims of Jurisdiction over the Internet – an Analysis of Three Recent Key Developments”, în *Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce Law*, 2018, vol. 9, nr. 2, p. 122, punctul 59.

50 A se vedea Concluziile noastre prezentate în cauza Google (Domeniu de aplicare teritorial al înlăturării unor linkuri) (C-507/17, EU:C:2019:15, punctul 60).

100. Pentru a concluziona, din considerațiile care precedă reiese că instanța unui stat membru poate să se pronunțe, în teorie, cu privire la eliminarea informațiilor difuzate prin intermediul internetului la nivel mondial. Totuși, ca urmare a diferențelor existente între, pe de o parte, legile naționale și, pe de altă parte, protecția vieții private și a drepturilor referitoare la personalitate prevăzută de acestea și în vederea respectării drepturilor fundamentale răspândite pe scară largă, o asemenea instanță trebuie să adopte mai degrabă o atitudine de autolimitare. Prin urmare, cu respectarea curtoaziei internaționale⁵¹, evocată de guvernul portughez, această instanță ar trebui, în măsura posibilului, să limiteze efectele extraterritoriale ale somațiilor sale privind încălcări în domeniul vieții private și al drepturilor referitoare la personalitate⁵². Punerea în aplicare a unei obligații de eliminare nu ar trebui să depășească ceea ce este necesar pentru realizarea protecției persoanei prejudiciate. Astfel, în loc să șteargă conținutul, instanța menționată ar putea să dispună, dacă este cazul, blocarea accesului la aceste informații prin intermediul geoblocării.

101. Aceste considerații nu pot fi repuse în discuție prin argumentul reclamantei potrivit căruia geoblocarea informațiilor ilicite ar fi ușor de eludat prin intermediul unui server proxy sau prin alte mijloace.

102. Pentru a relua o reflecție formulată în contextul unor situații care intră sub incidența dreptului Uniunii: protecția vieții private și a drepturilor referitoare la personalitate nu trebuie în mod necesar asigurată în mod absolut, ci trebuie evaluată comparativ cu protecția altor drepturi fundamentale⁵³. Trebuie evitate astfel măsurile exorbitante care nu ar ține seama de preocuparea de a asigura un just echilibru între diferitele drepturi fundamentale⁵⁴.

103. Fără a aduce atingere observațiilor suplimentare care precedă, în ceea ce privește domeniul de aplicare teritorial al obligației de eliminare, ne menținem poziția prezentată la punctul 93 din prezentele concluzii.

B. Cu privire la a treia întrebare preliminară

104. Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere urmărește să afle dacă articolul 15 din Directiva 2000/31 se opune ca unui furnizor de servicii de stocare–hosting să îi fie adresată o somație prin care i se impune obligația de a elimina de pe platforma sa informațiile care echivalează cu cea care a fost considerată ilicită în cadrul unei proceduri judiciare, după ce a luat cunoștință de aceste informații.

105. Reclamanta, precum și guvernele austriac, leton, portughez și finlandez consideră în esență că articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31 nu se opune ca un furnizor de servicii de stocare–hosting să fie obligat să elimine informațiile cu conținut care echivalează celei care a fost considerată ilicită, atunci când a luat cunoștință de acestea. Ținând seama de analiza sa referitoare la prima întrebare, Facebook Ireland consideră că nu este necesar să se răspundă la cea de a treia întrebare.

106. Ne raliem la punctul de vedere împărtășit în esență de reclamantă și de ansamblul guvernelor.

51 A se vedea în special, cu privire la implicațiile practice ale acestei curtoazii internaționale, Maier, H.G, *op. cit.*, p. 283.

52 A se vedea doctrina citată la nota de subsol 47. A se vedea de asemenea, în contexte diferite de cel din prezenta cauză, Scott, J., „The New EU «Extraterritoriality»”, în *Common Market Law Review*, 2014, vol. 51, nr. 5, p. 1378.

53 A se vedea prin analogie, în ceea ce privește evaluarea comparativă a dreptului de proprietate intelectuală și a dreptului la respectarea vieții private și de familie, garantat la articolul 7 din cartă, Hotărârea din 18 octombrie 2018, Bastei Lütke (C-149/17, EU:C:2018:841, punctele 44-47). A se vedea de asemenea Concluziile noastre prezentate în cauza Bastei Lütke (C-149/17, EU:C:2018:400, punctele 37-39).

54 A se vedea în acest sens, în ceea ce privește protecția proprietății intelectuale, Hotărârea din 27 martie 2014, UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, 58 à 63). A se vedea de asemenea Concluziile avocatului general Cruz Villalón prezentate în cauza UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2013:781, punctele 99-101), precum și Concluziile noastre prezentate în cauza Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:99, punctele 69-72).

107. Astfel, din moment ce o obligație de eliminare nu implică o supraveghere generală a informațiilor stocate de un furnizor de servicii de stocare–hosting, ci rezultă dintr-o luare la cunoștință în urma notificării efectuate de persoana în cauză sau de terți, interdicția prevăzută la articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31 nu este încălcată.

108. În consecință, propunem să se răspundă la cea de a treia întrebare preliminară că articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca un furnizor de servicii de stocare–hosting să fie obligat să elimine informațiile cu conținut care echivalează celei care a fost calificată drept ilicită, din moment ce o obligație de eliminare nu implică o supraveghere generală a informațiilor stocate și rezultă dintr-o luare la cunoștință în urma notificării efectuate de persoana în cauză, de terți sau în alt mod.

VI. Concluzie

109. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă, Austria) după cum urmează:

- „1) Articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă («Directiva privind comerțul electronic») trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca un furnizor de servicii de stocare–hosting care administrează o platformă de socializare să fie obligat, în cadrul unei somații, să caute și să identifice, printre toate informațiile difuzate de utilizatorii acestei platforme, informațiile identice cu cea care a fost calificată drept ilicită de o instanță care a emis această somație. În cadrul unei astfel de somații, un furnizor de servicii de stocare–hosting poate fi obligat să caute și să identifice informațiile echivalente celei calificate drept ilicită numai printre informațiile difuzate de utilizatorul care a difuzat această informație. O instanță care se pronunță cu privire la eliminarea unor astfel de informații echivalente trebuie să garanteze că efectele somației sale sunt clare, precise și previzibile. Astfel, aceasta trebuie să evalueze comparativ drepturile fundamentale în cauză și să țină seama de principiul proporționalității.
- 2) În ceea ce privește domeniul de aplicare teritorial al unei obligații de eliminare impuse unui furnizor de servicii de stocare–hosting în cadrul unei somații, trebuie să se considere că aceasta nu este reglementată nici de articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31, nici de o altă dispoziție a acestei directive și, prin urmare, că această dispoziție nu se opune ca un furnizor de servicii de stocare–hosting să fie obligat să elimine informații difuzate prin intermediul unei platforme de socializare la nivel mondial. Pe de altă parte, domeniul de aplicare teritorial menționat nu este reglementat nici de dreptul Uniunii, în măsura în care, în speță, acțiunea reclamantei nu se întemeiază pe acesta.
- 3) Articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca un furnizor de servicii de stocare–hosting să fie obligat să elimine informațiile cu conținut care echivalează celei care a fost calificată drept ilicită, din moment ce o obligație de eliminare nu implică o supraveghere generală a informațiilor stocate și rezultă dintr-o luare la cunoștință în urma notificării efectuate de persoana în cauză, de terți sau în alt mod.”